

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/272/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7713204873
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Soga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7713204873.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Sogu a sudcov JUDr. Dany Bystrianskej a JUDr. Táni Veščičikovej v právnej veci žalobcu CD Consulting, s.r.o., Praha 1, Nové Město, Politických vězňů 1272/21, Česká republika, IČO: XXX XX XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grosslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: XX XXX XXX, proti žalovanej Z. S., H..XX.XX.XXXX, C. A..D. XXX/XX, Z., o zaplatenie 384,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 10.2.2015, č.k. 5C/185/2013-80 takto

rozhodol:

P r i p ú š ť a čiastočné späťvzatie návrhu v časti zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 384,- eur s prísl. od 25.01.2011 do zaplatenia, v tejto časti zrušuje rozsudok a konanie zastavuje.

V ostatnej časti p o t v r d z u j e rozsudok.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom žalobu žalobcu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Žalobca sa návrhom podaným na súd prvého stupňa dňa 28.3.2013 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu 384,- eur z titulu zmenkovej sumy, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 384,- eur od 25.01.2011 do zaplatenia, 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy 384,- eur od 11.04.2011 do zaplatenia a zmenkovú odmenu 1,28 eur. Návrh odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila žalovaná dňa 22.03.2010 na zmenkovú sumu 384,- eur. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „ na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia “. Žalovaná mala zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom žalovaná doposiaľ neuhradila žiadnu sumu, preto žalobca žiadal, aby ju súd v zmysle článku 7 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 k tejto povinnosti zaviazal rozsudkom. Žalovaná uplatnený nárok neuznala ani čo do základu, a to z dôvodu, že boli porušené jej spotrebiteľské práva. Žalobca je obchodnou spoločnosťou na území Českej republiky. Žalovaná ako fyzická osoba má bydlisko na území Slovenskej republiky. Žalovaná zmenka bola vystavená na území Slovenskej republiky, kde je jej platobné miesto. Predmetom konania je cezhraničný spor v zmysle článku 3 bodu 1 Nariadenia Rady (ES) č. 861/2007 z 11. 7. 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, nakoľko navrhovateľ má sídlo v Českej republike, teda v členskom štáte inom ako v členskom štáte súdu konajúceho vo veci. Hodnota pohľadávky v doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky Okresnému súdu Michalovce predstavuje 384,- eur, nepresahuje 2.000,- eur bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov a preto sa podľa článku 2 bodu 1 Nariadenia Rady (ES) č. 861/2007 z 11. 7. 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu na tento spor uplatňuje nariadenie Rady (ES) č. 861/2007

z 11. 7. 2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veci s nízkou hodnotou sporu. Žalovaná má bydlisko v obvode Okresného súdu Michalovce, ktorý je z toho dôvodu v zmysle uvedeného nariadenia príslušným súdom na konanie vo veci. Takto určená právomoc súdu je v súlade s článkom 16 bodu 2 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. 12. 2000 o právomoci o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach. Predmetom konania je spor zo zmenky, ktorá bola vystavená podľa slovenského práva, miesto vystavenia aj platobné miesto sa nachádza na území Slovenskej republiky. Vzhľadom na uvedené sa žalované vzájomné majetkové vzťahy účastníkov konania spravujú právnym poriadkom Slovenskej republiky. Použitie právneho poriadku Slovenskej republiky v súlade s § 10 a § 11 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov zodpovedá rozumnému usporiadaniu záväzkového vzťahu účastníkov konania. Iná dohoda účastníkov konania o voľbe rozhodujúceho práva v konaní preukázaná nebola. Vykonaným dokazovaním, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a zmenkou prvostupňový súd zistil nasledovný skutkový stav: Žalobca podal žalobu na Okresný súd Michalovce, ktorý v zmysle ustanovenia § 104a O.s.p. a § 10 ods. 1 zák. č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky postúpil vec na prejednanie a rozhodnutie na Okresný súd Košice I, ktorý namietal postúpenie veci a predložil vec Krajskému súdu v Košiciach. Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 2Ncb/555/2013 zo dňa 16.07.2013 (č. l. 18 - 20 spisu) rozhodol, že nesúhlas Okresného súdu Košice I s postúpením veci je dôvodný. V odôvodnení predmetného rozhodnutia okrem iného uviedol, že v prejednávanej veci navrhovateľ podal návrh na Okresný súd Michalovce, ktorý je súdom mieste príslušným podľa bydliska odporcu, ako spotrebiteľa a je aj zo vzdialenostného hľadiska vhodnejší pre spotrebiteľa. Keďže uplatnený nárok bude prednostne posudzovaný podľa predpisov na ochranu spotrebiteľa, odvolací súd mal zato, že miestne príslušným súdom na prejednanie veci je Okresný súd Michalovce, v obvode ktorého má odporca bydlisko a keďže navrhovateľ návrh uplatnil na uvedenom súde, nie je dôvod na postúpenie veci Okresnému súdu Košice I. Žalobca predložil v konaní vlastnú zmenku (fotokópiu zmenky č. I. 4 spisu, ktorá je totožná s originálom zmenky) , ktorá obsahuje nasledovné údaje:

- označenie, že sa jedná o zmenku

- číslo zmenky: 901700498

-miesto vystavenia zmenky: v Michalovciach

-dátum vystavenia zmenky: 22. marca 2010

-zmenková suma: 384,- eur

-vyhlásenie vystaviteľa: „ zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad: POHOTOVOSŤ, s.r.o. , IČO: XX XXX XXX, Pribinova 25, 811 09 Bratislava a zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne od 25. januára 2011 “

-splatné: POHOTOVOSŤ, s.r.o., IČO: XX XXX XXX, Pribinova 25, 811 09 Bratislava

-doložka: „bez protestu“, „ na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“

-na rube zmenky sa nachádza indosament / rubopis /, ktorým bola zmenka prevedená na navrhovateľa

-meno, priezvisko, trvalé bydlisko, rodné číslo a podpis vystaviteľa - žalovanej.

Ďalej súd prvého stupňa vec právne posudzoval podľa ustanovení § 75, §11 ods.1 , § 5 ods.1, § 48 ods.1 bodu 2 , § 33 ods.1,2, § 34 zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov, § 53 ods. 1, §52 ods.1, 2, 3, 4, § 54 ods.1, 2 Občianskeho zákonníka. Krajský súd v Košiciach vo svojom rozhodnutí 2Ncb 555/2013 zo dňa 16.07.2013 uviedol, že nárok žalobcu bude prednostne posudzovaný podľa predpisov na ochranu spotrebiteľa. Preto súd prvého stupňa sa v ďalšom zaoberal nárokom žalobcu aj z tohto hľadiska. Nie je preto bez právneho významu, že zmenka predložená v konaní reagovala na zmluvný vzťah medzi spoločnosťou POHOTOVOSŤ s.r.o. a žalovaným ako fyzickou osobou, pričom prvostupňovému súdu je z jeho činnosti známe, že zmluvy uzatvárané touto spoločnosťou sa týkajú aj poskytovania spotrebiteľských úverov a daný vzťah treba posudzovať v zmysle ustanovení § 52 a následne Občianskeho zákonníka a zo strany žalovaného ako spotrebiteľa je daná schopnosť vyjednávať a nižšia úroveň znalosti o zmluvných podmienkach a právnych predpisoch. Súd prvého stupňa mal zato, že spoločnosť POHOTOVOSŤ s.r.o. - právny predchodca žalobcu zneužil svoje postavenie voči žalovanej tým, že jej dal vystaviť predmetnú zmenku, pričom následky teda právne účinky zmenky nemohli byť vzhľadom na náročnú právnu úpravu zmenkového a šekového práva žalovanej ako spotrebiteľovi známe a jasné, pričom z iných konaní vedených na prvostupňovom súde vyplýva, že spotrebiteľom nebolo jasné, kedy je daná zmenka zročná t. j. splatná, aj keď ohľadne zročnosti boli na nej uvedené rovnaké údaje ako na predmetnej zmenke - prvý prípad zročnosti (bod 1) ako aj druhý prípad zročnosti (bod 4).Prvostupňový súd mal zato, že vystavenie zmenky treba považovať za neprijateľnú obchodnú praktiku zo strany spoločnosti POHOTOVOSŤ s.r.o., ktorej

nemožno poskytnúť súdnu ochranu, keďže spoločnosť POHOTOVOST' s.r.o. neprijateľným spôsobom využila nerovnováhu v postavení účastníkov zmluvného vzťahu pri vystavení zmenky a zneužila tým svoje postavenie, pričom v danom konaní, keďže ide o konanie vyplývajúce zo zaplatenia zmenky sa tým pádom vyhla povinnosti predložiť zmluvu uzatvorenú medzi spoločnosťou POHOTOVOST' s.r.o. a žalovaným, čím následne by táto zmluva mohla byť podrobená preskúmaniu z toho pohľadu, či jej ustanovenia sú v súlade s právom na ochranu spotrebiteľa. Takéto konanie spoločnosti POHOTOVOST' s.r.o. (právneho predchodcu žalobcu) možno vyhodnotiť ako konanie, ktoré obchádza zákon a je vo svojich dôsledkoch neplatné vzhľadom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka. Preto súd nárok žalobcu zamietol aj z týchto dôvodov majúcich svoju podstatu v obchádzaní práva na ochranu spotrebiteľa, ktorá mu je zákonom garantovaná a reflektuje aj na komunitárne právo. Prvostupňový súd je toho názoru, že pre rozpor so zákonom spočívajúci v jeho obchádzaní je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatná zmenková dohoda na základe ktorej spotrebiteľ podpísal v prospech podnikateľa zmenku na rad, ktorá súvisela so spotrebiteľským úverom. Preto súd prvého stupňa aj z tohto dôvodu nárok žalobcu zamietol.

Prvostupňový súd v závere ešte uviedol, že zmenková zmluva uzatvorená medzi žalovanou a spoločnosťou POHOTOVOST' s.r.o. je absolútne neplatná aj pre rozpor s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka aj preto prvostupňový súd návrh zamietol z tohto dôvodu.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. s tým, že ich náhradu úspešnej žalovanej nepriznal, keďže táto si náhradu trov konania neuplatnila.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., § 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p. a f/ O.s.p. a navrhol rozsudok zmeniť tak, že súd návrhu na uplatnenie pohľadávky v celom rozsahu vyhovie a prizná mu náhradu trov odvolacieho konania. Namietal, že súd vykonal dokazovanie listinami, pričom účastníci takéto dokazovanie nenavrhl. Súd mal vychádzať len zo skutočností tvrdných účastníkmi a vykonať len dôkazy navrhnuté účastníkmi. Žalobca predložil súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, voči forme a obsahu ktorej zo strany žalovanej neboli vznesené žiadne námietky, a preto neexistovala okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonanie ďalších dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci. Odvolateľ ešte v tejto súvislosti uviedol, že zmenku vystavila žalovaná, ktorú dobrovoľne podpísala, pričom išlo o prejav jej slobodnej vôle. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR 5Obo 3/2008 z 22.10.2008, podľa ktorého z povahy zmenky ako abstraktného a nesporného záväzku vyplýva, že majiteľ zmenky nemusí pri jej predložení k zaplateniu, prípadne vymáhaniu, preukazovať, že mu žalovaný (povinný) zmenkovú sumu aj skutočne dlhuje. Ďalej poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu ČR 25Cdo 1839/2000 z 22.8.2002 (uverejnený v Sbíreke soudních rozhodnutí a stanovisk č. 59/2004), podľa ktorého zmenka je v právnej teórii obvykle definovaná ako dlžnícky dokonalý cenný papier, ktorým za predpokladu splnenia prísných formálnych náležitostí vzniká priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný záväzok určitej osoby zaplatiť majiteľovi zmenky v určitom mieste a časte stanovenú peňažnú čiastku. Mal za potrebné poukázať predovšetkým na nespornosť záväzku žalovanej za zmenku zaplatiť, že uvedená nespornosť, sa nepochybne vzťahuje na celý záväzok obsiahnutý na zmenke, zmenkový úrok nevynímajúc, že záväzok žalovanej zaplatiť aj zmenkový úrok, je platný a má byť priznaný v súdnom konaní, o to viac, ak žalovaná žiadne námietky voči uplatnenej zmenke neformulovala. Odvolateľ ďalej uviedol, že neboli splnené podmienky pre vykonanie iných dôkazov než navrhnutých účastníkmi konania v zmysle ust. § 120 ods. 1 O.s.p. V prejednávanej veci súd mal rozhodnúť o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky. Predpokladom vydania rozsudku bolo výlučne predloženie originálu zmenky. Žalovaná mohla vzniesť námietky voči zmenke na základe článku 5 ods. 3 a ods. 6 Nariadenia, ak tak však neurobila, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté vzhľadom na uplatnenie koncentračnej zásady v zmysle Nariadenia. Súd sám nemôže vznášať voči zmenke námietky za žalovanú. Súd z vlastnej iniciatívy vykonal dokazovanie, preukazujúce charakter žalovanej ako spotrebiteľky, pričom žalovaná sa tejto obrany žiadnym spôsobom nedomáhala, uplatnenú pohľadávku nerozporevala a svojím konaním ju prakticky uznala. Súd teda dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, ako aj nesprávnej interpretácie príslušných právnych predpisov a práva Európskej únie. Poukázal ďalej na to, že je majiteľom zmenky na základe indosamentu a nie je účastníkom

akéhokoľvek spotrebiteľského vzťahu. Zmenka je pritom platná, je samostatným abstraktným záväzkom, neakcesorickej povahy, preto ju nie je možné podmieňovať inými okolnosťami než sú na zmenke uvedené. Prvostupňový súd sa pritom aplikáciou zákona 191/1950 Sb. nezaoberal, hoci predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový vzťah. Súd ignoroval ust. § 17 cit. zák., v zmysle ktorého odporca vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky. Keďže tak nemôže urobiť sám odporca, tým menej tak môže urobiť súd. Pokiaľ aj odporca vznesie námietky, je na ňom, aby ich oprávnenosť preukázal. Dôkazné bremeno teda spočíva na odporcovi a nie je možné ho preniesť na navrhovateľa. Nesúhlasil so záverom súdu, že dohoda o vyplňacom práve blanko zmenky by mala predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku pri poskytovaní spotrebných (správne spotrebiteľských - poznámka odvolacieho súdu) úverov. Samotný zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. pripúšťal, aby na zabezpečenie nárokov zo spotrebiteľského úveru bola vystavená zmenka. Limitovaná bola len výška zabezpečenia vo vzťahu k aktuálnej výške dlhu v čase jej vyplnenia. Zákon zároveň nelimitoval použitie iba istého druhu zmeniek, a teda prípustné sú akékoľvek zmenky, akékoľvek doložky a zároveň aj blanko zmenky s úpravou vyplnenia zmenky v dohode o vyplňovacom práve. Z uvedeného je zrejmé, že dohoda o vyplňovacom práve nemohla byť neplatná a nemohla byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou ani v prostredí spotrebiteľských úverov, keďže právna úprava explicitne pripúšťala používanie blanko zmeniek. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná uplatnený nárok nepoprela a napriek tomu súd tento zamietol, považuje žalobca napadnuté rozhodnutie za prekvapivé. Za nesprávny považoval aj záver súdu, v zmysle ktorého je zmenka neplatná pre neurčitý údaj splatnosti. Z predloženej zmenky jednoznačne vyplýva, že splatnosť zmenky je určená na videnie, teda po predložení. Veta „na platenie predložiť v lehote štyroch rokoch od vystavenia“ predstavuje prípustnú modifikáciu lehoty na predloženie zmenky k plateniu podľa § 34 ods. 1 tretej vety zákona 191/1950 Sb. Z uvedeného je zrejmé, že splatnosť zmenky nastáva v momente predloženia, pričom predložiť je ju možné v lehote štyroch rokov od jej vystavenia. Po predložení zmenky v lehote štyroch rokov nastáva jej splatnosť. Zo všetkých týchto dôvodov navrhol rozsudok zmeniť.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Podaním zo dňa 22.12.2015 žalobca vzal späť návrh v časti 0,19 % denne zmenkového úroku, čím si žalobca v tomto konaní uplatňuje iba zmenkový úrok vo výške 0,06 % denne.

Odvolací súd predovšetkým pripustil čiastočné späťvzatie návrhu v časti zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 384,- eur od 25.01.2011 do zaplatenia, v tejto časti zrušil rozsudok a konanie zastavil.

V ostatnej časti odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa s poukazom na ust. § 221 ods. 1, 3 O.s.p. a rozsudok vyhlásil v súlade s ust. § 156 ods. 1 O.s.p., pričom verejné vyhlásenie rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu v súlade s ust. § 156 ods. 3 O.s.p..

Odvolací súd po preskúmaní veci v napadnutej časti dospel k záveru, že v tejto časti súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a správne vo veci aj rozhodol.

Správne, výstižné a presvedčivé sú aj dôvody tohto rozsudku v napadnutej časti, na ktoré v celom rozsahu poukazuje aj odvolací súd.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, na ktoré v celom rozsahu poukazuje.

Odvolacie námietky žalobcu odvolací súd považuje v celom rozsahu za neopodstatnené. Odvolací súd ešte dodáva, že súd prvého stupňa náležitým spôsobom zdôvodnil a ozrejmil prečo považuje za

neplatný právny úkon, ktorým došlo k podpisu zmenky zo strany žalovanej, pričom tieto skutočnosti boli nepochybne preukázané oboznámením spisu Okresného súdu v Michalovciach, pričom zistil, že ide o zmenku vystavenú na plnenie dlhu zo spotrebiteľského úveru. Zmenková zmluva uzatvorená medzi žalovanou a spoločnosťou POHOTOVOST' s.r.o. je absolútne neplatná aj pre rozpor s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka aj preto prvostupňový súd správne návrh zamietol.

Keďže odvolací súd sa s týmto právnym názorom v celom rozsahu stotožňuje rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny s poukazom na ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal, keďže žalobca nemal v odvolacom konaní úspech a žalovaný ako neúspešný nemá právo na náhradu trov konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.